

Сборник съдебна практика

Дело C-229/14

Ender Balkaya
срещу
Kiesel Abbruch- und Recycling Technik GmbH

(Преюдициално запитване, отправено от Arbeitsgericht Verden)

„Преюдициално запитване — Директива 98/59/ЕО — Член 1, параграф 1, буква а) — Колективни уволнения — Понятие „работник“ — Член на управителния орган на капиталово дружество — Лице, което работи в рамките на схема за професионално обучение и професионална преквалификация и което получава публична помощ за обучението, но не и възнаграждение от работодателя“

Резюме — Решение на Съда (първи състав) от 9 юли 2015 г.

- Социална политика — Сближаване на законодателствата — Колективни уволнения — Директива 98/59 — Приложно поле — Понятие за работник — Самостоятелно и еднакво тълкуване*
(член 1, параграф 1, буква а) от Директива 98/59)
- Социална политика — Сближаване на законодателствата — Колективни уволнения — Директива 98/59 — Приложно поле — Изчисляване на праговете за наети работници — Национална правна уредба, която изключва от това изчисляване член на управителния орган на капиталово дружество — Недопустимост*
(съображение 2 и член 1, параграф 1, буква а) от Директива 98/59)
- Социална политика — Сближаване на законодателствата — Колективни уволнения — Директива 98/59 — Приложно поле — Понятие за работник — Стажант, който извършва практическа работа в предприятие — Включване*
(член 1, параграф 1, буква а) от Директива 98/59)

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 33, 34, 36 и 37)

2. Член 1, параграф 1, буква а) от Директива 98/59 за сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба или практика, съгласно която при изчисляването на предвидения в тази разпоредба брой на наетите работници не се отчита член на управителния

орган на капиталово дружество, който изпълнява дейността си под ръководството и контрола на друг орган на това дружество, получава възнаграждение за дейността си и сам не притежава дялове в посоченото дружество.

В тази насока качеството на едно лице на член на ръководен орган на капиталово дружество не би могло само по себе си да изключи вероятността между това дружество и посоченото лице да съществува отношение на власт и подчинение. Всъщност следва да се разгледат условията, при които този член е назначен, естеството на функциите, които са му възложени, условията, при които тези функции са изпълнявани, обхватът на правомощията на заинтересованото лице и контролът, на който то е подложено в рамките на дружеството, както и обстоятелствата, при които може да бъде отстранено от длъжност. Такъв член на управителния орган на капиталово дружество — независимо че при упражняването на функциите си има свобода на преценка, по-широка в частност от тази на работник по смисъла на националното право, на когото работодателят може да зададе в детайли задачите, които същият трябва да изпълни, и начина, по който те трябва да бъдат изпълнени — се намира спрямо това дружество в отношение на власт и подчинение.

В допълнение, това тълкуване се потвърждава от целта на Директива 98/59, която, видно от съображение 2 от нея, има за цел по-конкретно да засили защитата на работниците при колективни уволнения. В съответствие с тази цел понятията, определящи приложното поле на цитираната директива, сред които е понятието „работник“, залегнало в член 1, параграф 1, буква а) от същата директива, не биха могли да се тълкуват стеснително.

На последно място, национална правна уредба или практика, съгласно която при изчисляването на предвидения в член 1, параграф 1, буква а) от Директива 98/59 брой на наетите работници не се отчитат членовете на управителния орган на капиталово дружество, може не само да накърни защитата, предоставена от Директивата на тези членове; тя преди всичко може да лиши всички работници на някои предприятия, в които нормално работят повече от 20 работници, от правата им по Директива 98/59 и поради това засяга полезното действие на същата директива.

(вж. т. 38, 41, 44, 47 и 48; т. 1 от диспозитива)

3. Член 1, параграф 1, буква а) от Директива 98/59 за сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения трябва да се тълкува в смисъл, че за лице, което в рамките на стаж не получава възнаграждение от работодателя си, но с финансова подкрепа и одобрение от отговорните за насърчаване на заетостта публични органи на практика работи при него, за да придобие или задълбочи знания, или за да завърши професионално обучение, трябва да се счита, че има качеството на работник по смисъла на тази разпоредба.

Всъщност, от една страна, понятието за работник в правото на Съюза обхваща и лицата, преминаващи подготвителен стаж или периоди на обучение за професия, които могат да се считат за практическа подготовка, свързана със същинското упражняване на съответната професия, когато тези периоди се преминават при условия на реална и ефективна заетост, в полза и под ръководството на работодател.

От друга страна, нито правният контекст на трудовото отношение в националното право, в рамките на което се провежда професионално обучение или стаж, нито източникът на предоставените за възнаграждението на заинтересованото лице средства, и по-специално финансирането му с публични средства, могат да имат каквото и да било значение за считането или не на дадено лице за работник.

(вж. т. 50—52; т. 2 от диспозитива)